

Cvičení z makroekonomie – Nezaměstnanost, 6. týden

1. ! Studenty bydlící na koleji Vinařská můžeme rozdělit do dvou kategorií: zadaní a nezadaní. Ze zadaných studentů se každý měsíc 10 procent studentů rozejde se svým partnerem. Z nezadaných studentů jich každý měsíc 5 procent naváže nový vztah. Algebraicky odvodte a pak vypočtete, jaká je míra nezadaných studentů ve stálém stavu.
2. ! Míra ztráty práce v ekonomice je 0,013 (1,3 procent) a míra nalézání práce je 0,25 (25 procent).
 - a) Pokud má tato ekonomika 500 pracovníků v pracovní síle, vypočtete míru nezaměstnanosti a počet nezaměstnaných ve stálém stavu.
 - b) Pokud míra ztráty práce klesne na 1 procento, co se stane s mírou nezaměstnanosti a počtem nezaměstnaných ve stálém stavu?
 - c) Pokud se pracovní síla náhle zvýší o 20 pracovníků, kteří hledají práci (míra ztráty práce zůstává na 1 procentu), jaká je okamžitá změna v míře nezaměstnanosti? Jaká je nová míra nezaměstnanosti ve stálém stavu? Nakreslete, jak se nezaměstnanost vyvíjí v čase.
3. ! Na trhu studentských krátkodobých brigád trvá průměrnému studentovi 2 týdny než jí nalezne a brigáda trvá v průměru 12 týdnů. Jaká je míra nalézání práce a jaká je míra ztráty práce? Jaká je přirozená míra nezaměstnanosti studentů na tomto trhu? (Hint: Pokud je f míra nalézání práce, pak průměrná délka trvání nezaměstnanosti je $1/f$)
4. ! Předpokládejte, že vláda přijme nový zákoník práce, který firmám ztěžuje dát zaměstnancům výpověď (např. firmy musí platit zaměstnancům vyšší odstupné). Pokud tento zákon sníží míru ztráty práce a neovlivní míru nalézání práce, jak se změní přirozená míra nezaměstnanosti? Myslíte si, že předpoklad o neovlivnění míry nalézání práce, je přijatelný? Proč ano nebo proč ne?
5. ☺ Popište způsoby, kterými vláda může ovlivnit frikční nezaměstnanost. Neopomeňte zahrnout do diskuse vliv času potřebného k hledání práce a jeho vztah k frikční nezaměstnanosti.
6. ! Popište důsledky následujících změn na míru nezaměstnanosti a reálnou mzdu.
 - a) zvýšení členství v odborech
 - b) snížení minimální mzdy
 - c) zvýšení dávek v nezaměstnanosti
 - d) rozhodnutí firem o zavedení odměňování na principu efektivnostních mezd
 - e) vyšší účast žen na trhu práce
7. ☺ Míra (registrované) nezaměstnanosti v ČR stoupla z 5,4 % v roce 2008 na 9 % v roce 2010. Představuje tento nárůst změnu v přirozené míře nezaměstnanosti? Pokud ano, které faktory přispěly k jejímu růstu?
8. ☺ Popište strategie, pomocí nichž by státní či místní orgány mohly snížit nezaměstnanost. Určete také typ nezaměstnanosti, který byste v takovém případě očekávali.
 - a) v odvětvích postižených recesí
 - b) mezi nekvalifikovanými pracovníky
 - c) v regionech postižených depresí
 - d) mezi dospívajícími

9. ! Jaký je dopad zvýšení minimální mzdy na přirozenou míru nezaměstnanosti, pokud má poptávka po práci nekvalifikovaných pracovníků:

- a) vysokou cenovou elasticitu
- b) nízkou cenovou elasticitu

10. ! Předpokládejme, že v zemi klesne celková produktivita (dojde k negativnímu šoku produkční funkce).

- a) Co se stane s křivkou poptávky po práci?
- b) Jak by tento pokles produktivity ovlivnil trh práce (zaměstnanost, nezaměstnanost a reálné mzdy), pokud by trh práce byl vždy v rovnováze?
- c) Jak by pokles produktivity ovlivnil trh práce, kdyby odbory zabránily poklesu reálné mzdy?

11. ! Předpokládejme ekonomiku, která je charakterizována následující Cobb-Douglasovou produkční funkcí: $Y = K^{1/3}L^{2/3}$. V ekonomice je k dispozici 1000 jednotek kapitálu a 1000 pracovníků.

- a) Odvoďte rovnici popisující poptávku po práci v této ekonomice jako funkci reálné mzdy a kapitálové zásoby
- b) Pokud se reálná mzda přizpůsobuje tak, aby vyrovnávala nabídku a poptávku po práci, kolik je reálná mzda? Kolik je v rovnováze zaměstnanost, výstup a celkové mzdy v ekonomice?
- c) Předpokládejme, že v této ekonomice je přijat zákon, který stanovuje minimální mzdu pracovníka ve výši 1 jednotky výstupu. (Motivací zákona je zlepšit blahobyt pracovníků) Jak bude tímto zákonem ovlivněna zaměstnanost, celkový výstup a celkové mzdy?
- d) Podařilo se vládě tímto zákonem zlepšit blahobyt pracovníků? Vysvětlete.
- e) Jak souvisí vaše odpověď v bodu d) s elasticitou poptávky po práci? Jaká je elasticita poptávky po práci vzhledem k reálné mzdě? Může nastat i opačná situace než v d)?

12. ☺ Pokud rostou zaměstnancům reálné mzdy, jejich rozhodování o tom, kolik času stráví prací je ovlivňováno dvěma protichůdnými efekty. Důchodový efekt je motivuje pracovat méně, protože vyšší příjmy znamenají, že si mohou více užívat volného času. Substituční efekt je motivuje pracovat více, protože odměna za hodinu práce roste (a rostou tak náklady příležitostí volného času).

- a) Lze pomocí těchto efektů vysvětlit odlišný vývoj na trzích práce v Evropě a USA v posledních padesáti letech (Blanchardova hypotéza)? USA: růst mezd, nezaměstnanost a odpracované hodiny na hlavu přibližně konstantní, Evropa: růst mezd, růst nezaměstnanosti a pokles počtu odpracovaných hodin na hlavu). Zakreslete indifferenční křivky.
- b) Jaké jsou alternativní teorie pro vysvětlení odlišného vývoje v Evropě a USA (Prescott, Alesina a kol)?